

PORADNIK JĘZYKOWY DLA UCZNIĄ

Dorota Bukowska

Szkoła Podstawowa im. Polskich Noblistów w Nowych Skalmierzycach

WSTĘP

Kazimierz Wierzyński pisał:

„Słowo jest nie tylko dźwiękiem, którym wyraża się pojęcie, nie tylko środkiem porozumiewawczym i mnemotechnicznym. Słowo jest także samoistnym życiem, które toczy się na przestrzeniach wielu setek lat, ma swoje wzniesienia i upadki, rozkwita albo zamiera (...) Słowo jest najbardziej osobistym uczestnikiem człowieka w świecie i najżywszym świadectwem życia.”

Sprawne posługiwanie się językiem jest niezwykle ważną umiejętnością, którą uczeń nabywa dzięki systematycznej pracy nad poprawnością językową oraz bogaceniem słownictwa.

Poradnik językowy zawiera informacje dotyczące poprawnej polszczyzny.

Celem publikacji jest:

- poszerzenie wiedzy z zakresu poprawności fleksyjnej, składniowej, leksykalnej, frazeologicznej, stylistycznej, ortograficznej i interpunkcyjnej w oparciu o:
 - * słowniki poprawnej polszczyzny, słowniki ortograficzne oraz uchwały Rady Języka Polskiego;
 - * poradniki językowe prof. Andrzeja Markowskiego, prof. Jana Miodka oraz prof. Jerzego Bralczyka;
- propagowanie wzorców poprawności językowej;
- motywowanie do samorozwoju;
- sprawdzanie swojej wiedzy poprzez aktywny udział w quizach;
- kształcenie umiejętności dokonywania autorefleksji.

Poradnik składa się z 10 działów podzielonych na poszczególne miesiące nauki. W każdym z nich opracowane zostają wybrane zagadnienia językowe zakończone quizem wiedzy opublikowanym na stronach internetowych LearningApps.org.

Natomiast podsumowaniem całorocznej pracy będzie test wiedzy z zakresu poprawności językowej przeprowadzony w formie szkolnego konkursu. Motto zmagania konkursowych stanowić będą słowa Ludwiga Wittgensteina: *„Granice naszego języka oznaczają granice naszego świata.”*

Poradnik stanowi realizację następujących zapisów ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej:

Najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej to:

1) sprawne komunikowanie się w języku polskim, (...)

Rozwijanie umiejętności posługiwania się językiem polskim w mowie i w piśmie, w tym

dbałość o wzbogacanie zasobu słownictwa uczniów oraz przestrzeganie przez nich norm poprawnościowych, należy do obowiązków nauczycieli wszystkich przedmiotów.

II ETAP EDUKACYJNY: KLASY IV–VIII

JĘZYK POLSKI

Cele kształcenia – wymagania ogólne

II. Kształcenie językowe.

1. Rozwijanie rozumienia wartości języka ojczystego oraz jego funkcji w budowaniu tożsamości osobowej ucznia oraz wspólnot: rodzinnej, narodowej i kulturowej.
2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.
3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.
4. Kształcenie umiejętności porozumiewania się w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych. (...)
5. Kształcenie umiejętności poprawnego mówienia oraz pisania zgodnego z zasadami ortofonii oraz pisowni polskiej.
6. Rozwijanie wiedzy o elementach składowych wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz ich funkcjach w strukturze tekstów i w komunikowaniu się.

IV. Samokształcenie.

1. Rozwijanie szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.
4. Kształcenie nawyków systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania.
5. Zachęcanie do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach. (...)

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

KLASY IV–VI

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń:
 - 6) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennej;
 - 7) poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki;
2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:
 - 2) posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny;
 - 5) rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach;
 - 9) zna i stosuje zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu;
3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:
 - 7) rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady;
4. Ortografia i interpunkcja. Uczeń:
 - 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni;
 - 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, średnika, nawiasu.

III. Tworzenie wypowiedzi.

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

9) wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach;

KLASY VII i VIII

II. Kształcenie językowe.

2. Zróżnicowanie języka. Uczeń:

3) zna sposoby wzbogacania słownictwa;

3. Komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:

1) rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach;

2) rozdziela normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich;

3) rozumie, na czym polega błąd językowy.

Zadaniem nauczyciela języka polskiego na II etapie edukacyjnym jest przede wszystkim:

5) rozwijanie umiejętności komunikowania się w różnych sytuacjach oraz sprawnego posługiwania się językiem polskim w zależności od celu wypowiedzi.